

szolgált szerződés illetékkötelezettségét. Az illetéki díjjegyzék 79. t. kk. (és mm.) pontjai értelmében ugyanis csak a gazdasági munkabérszerződések és vizimunkálatoknál, az ut- és vasutépítésnél alkalmazott napszámosok és munkások szerződesei bélyeg- és illetékmentesek. Az itt kérdésben forgó szerződés tárgya téglá előállítására. Az tehát az imént említett kivételes illetékmentesség egyik esete alá sem esik. Ennélfogva a szerződés az illetéki díjjegyzék 87. t. d) pontja szerint illetékköteles.

**Nem vagyoni jogi igényt tárgyazó, meg nem becsülhető tárgyú per itéleti illetéke (68.600.192A.) P. M. 41. §.)** (Közigazgatási Biróság 5937/1929. szám.) A peres eljárás alapjául szolgáló választott bírósági szerződés tárgyában beadott s megállapítási keresetnek is címzett keresetlevél annak itélettel való megállapítására irányult, hogy: a) az A) alatti választott bírósági szerződés kezdettől fogva érvénytelen volt; b) abban az esetben, ha érvényesen megkötöttet, hatályát veszített és végül c) abban az esetben, ha az abban foglalt választott bírósági kikötés érvényes volt és hatályát nem veszítette, a választott bíróság elnökéül B. F. joghatályosan meg lett választva. Kétségtelen a keresetnek ebből a tartalmából, hogy a pernek tárgya nem valamely megbecsülhető vagyoni jogi igény volt, mert a kereset nem irányul valaminek tevésében, türésében, vagy abbanhagyásában való marasztalásra, hanem annak a nemleges körülménynek a megállapítására, hogy választott bíróság kikötését tartalmazó szerződés érvénytelen, vagy ellenkező esetben hatályát veszített, annak megállapítására, hogy ki tekintendő a választott bíróság elnökének. Már pedig annak megállapítása, hogy valamely szerződés, illetőleg az abból származtatható igény választott, vagy rendes bíróság előtt érvényesíthető-e s ki tekintendő a választott bíróság elnökének, nem vagyoni jogi igényt tárgyaz, s a keresetnek ez a tárgya meg nem becsülhető. Az illeték szempontjából pedig az 1914:XLIII. t.-c. 31. és 34. §-ának rendelkezéseit egybevetve, a keresetlevélnek ez a tartalma irányadó. A sérelmezett határozat tévesen hivatkozik ennek a törvénynek 32. §-ára, mert arra az esetre, ha a per tárgya nem vagyoni jogi igény, s az meg sem becsülhető, a törvény ilyen per illetéke szempontjából a 34. §-ban a perrendtartástól eltérőleg, amely erre az esetre külön rendelkezést nem tartalmaz, kivételes szabályt állított fel, amely esetekre éppen ennél fogva a Pp. szabályait s viszont ennek következményeként az 1914:XLIII. t.-c. 32. §-ának rendelkezéseit nem lehet, s nem is szabad alkalmazni, hanem a szerint, amint a per a járásbíróság vagy a törvényszék előtt folyik, értékül 800, illetőleg 1600 pengőt kell venni. Éppen ezért közömbös, hogy a keresetben a felperes a pertárgy

értékét 120.000.000 koronában jelölte meg, s ezt az értékelést az elsőbíróság is elfogadta, mert ez a pusztán perjogi szempontból történt értékelés nem változtat azon a tényen, hogy a kereset tárgya nem vagyoni jogi igény, s meg nem becsülhető. Ezért nem szolgálhat alapul az ítéleti illeték kiszabásánál a királyi ítélőtábla értékelése sem, annál kevésbbé, mert magából a királyi ítélőtábla ítéletéből nyilvánvaló, hogy az ítéleti illeték alapjául szolgáló per tárgyat maga sem tartotta megbecsülhetőnek, s a 10 milliárd papirkorona értékét nem is ebből a perből merítette, hanem a jelen kiszabás alapjául nem szolgáló választott bírósági eljárásban érvényesített igényre alapította; ez a közvetve más peren alapuló s csak a perköltség mérve szempontjából figyelembe vett értékelés tehát különben sem lenne irányadónak tekintendő. A kifejtett okoknál fogva a perben hozott ítélet után járó illeték kiszabására a 68.600/1924. P. M. számú rendelet 41. §-ának rendelkezései irányadók, eszerint pedig az ítéleti illeték 48 P. Minthogy pedig ennek az ítéleti illetéknek jogosságát és helyességét maga panaszos is elismerte, mindezen kifejtett okok alapján a panaszznak helyet adva a panaszos terhére kiszabott illetéket erre az összegre kellett leszállítani.

**Ügyvéd felelőssége ítéleti illetékekért. (Csonka-Magyarországon hatályosított bontópernél.)** (68.600/1924. P. M. 35. és 41. §§.) (Közigazgatási Bíróság 9862/1929. szám.) A 9874/1921. M. E. számú rendelet nem foglalt magában olyan intézkedést, mely szerint oly esetben, midőn a Magyarországtól lecsatolt területen levő kir. törvényszék által hozott bontó ítéletnek a megszállott területen való hatálya ítélettel kimondatik, vagyis a feleket csonkamagyarországi törvényszék is elváltasztja, a meghozott ítélet és a felvett jegyzőkönyv illetékmentes lenne, más törvényes rendelkezés hiányában a pénzügyigazgatóság az 1924. évi 68.600/P. M. számú rendelet 35. §-át, illetve a 41. §. 2. pontját s 38. §. 2. pontját helyesen alkalmazta, s törvényesen állapította meg az illetékért panaszlónak, mint a perben meghatalmazott ügyvédnek a felelősségét.

**Illetékviszatérítés ítéleti illeték törvényi mérséklése okából.** (1927. V. t.-c. 25. §., 57.900/1927. P. M.) (Közigazgatási Bíróság 17.668/1927. szám.) A pénzügyigazgatóság panaszos a helyesbítés és viszatérítés iránti kérelmével azért utasította el, mert viszatérítésnek — a panasszal megtámadott határozat indokai szerint — csak akkor van helye, ha az illetéket 1927. évi május 15. után kellett volna megállapítani, de az május 15. előtt bélyegekből már lerovatott. Ez az indoklás nem helytálló, mert az 1927. évi 57.900 számú pénzügyminiszteri rendelet 5. §-ának (1) bekezdése szerint az